

Др Небојша Стефановић
Министарство унутрашњих послова Републике Србије
Булевар Михајла Пупина 2
Београд
Србија

21 Јул 2020.

Поштовани министре унутрашњих послова, др Небојша Стефановић,

Ми, доле потписане организације, апелујемо на Министарство унутрашњих послова да обезбеди да сви полицијски службеници и запослени у министарству штите новинаре и медијске раднике, као и да потврди своју посвећеност заштити слободе штампе и медија за све у Србији. Ова обавеза је прописана [члановима 46. и 50. Устава Србије](#), као и релевантним европским стандардима и принципима.

У члану 3. [Закона о полицији Републике Србије из 2016. године](#) наводи се да су сви полицијски службеници дужни да поштују Устав и „зајемчена људска и мањинска права и слободе и друге заштићене вредности у демократском друштву.“ Међутим, током последњих дана, организација [Media Freedom Rapid Response \(MFRR\)](#), која прати, надгледа и реагује на повреде слобода штампе и медија у земљама чланицама ЕУ и земљама кандидатима, документовала је бројне извештаје из Београда, Ниша и Новог Сада о нападима, претњама и узнемиравању новинара и медијских радника од стране полицијских службеника и протестаната током недавних протеста против власти.

У наставку наводимо неколико примера у којима су полицијски службеници претили или нападали новинаре:

- На протесту који је одржан 7. јула испред Народне скупштине Републике Србије у Београду, [полицијски службеници су покушали да спрече екипу телевизије N1](#) да сними како полицијски службеници туку протестанта;
- Упркос чињеници да се представила као новинар, [Милица Божиновић](#), новинарка портала Nova.rs, задобила је неприкладан ударац пендреком по стражњици од полицијског службеника;
- Дана 8. јула, новинар агенције Beta [Жикица Стевановић](#) морао је бити хоспитализован након што су га полицијски службеници напали палицама. Као и у случају Божиновићеве, Стевановић се пре напада јасно представио као новинар. Камермани исте агенције, [Лука Пређа и Реља Пекић](#), такође су нападнути, али су избегли озбиљне повреде;
- [Игор Станојевић](#), филмски критичар и новинар, ухапшен је 8. јула током протеста у Београду. Иако се јасно представио као новинар, полиција не само да је задржала

Станојевића сат времена на улици, већ га је касније одвела и у притвор. Станојевић је изведен пред Прекршајни суд након чега је пуштен да на слободи чека суђење.

- Док се враћала да извести о дешавањима на протесту 8. јула, [Милицу Божиновић](#) са портала Nova.rs поново су напали полицијски службеници и ударили пендреком по руци, због чега је испустила телефон. Придружила јој се колегиница Наташа Латковић која је такође била предмет напада.
- Док је извештавао о протестима на Булевару Краља Александра, полиција је палицом тукла новинара портала Nova.rs, Марка Радоњића, након чега су уследили вербални напади и претње хапшењем.

Поред претњи које су полицијски службеници упућивали новинарима и медијским радницима, одређен број новинара је такође претрпео нападе или претње од појединачних протестаната. Ово укључује напад на камермана [Новинске агенције Танјуг](#) којег је протестант зграбио и ударио у стомак у покушају да га спречи да снима, нападе на екипе [Радио-телевизије Србије \(РТС\)](#) у Нишу и Новом Саду и напад на канцеларије [Радио-телевизије Војводине \(РТВ\)](#) у Новом Саду, током којег су разбијена стаклена врата објекта. Фото-репортер портала Nova.rs, Војислав Милованчевић, је 9. јула морао да буде хоспитализован након што га је напала група мушкараца у црним дуксевима са капуљачама, док је његовог колегу Уроша Арсића напала друга група мушкараца која га је гађала камењем. Дана 10. јула, током четврте ноћи протеста, протестанти су претили и нападали новинаре и камермане агенција [N1 News](#), [Beta News Agency](#), [Al Jazeera](#) и [Kurir TV](#) на различитим локацијама у Београду, укључујући и испред зграде Народне скупштине. Напади на новинаре су укључивали бацање цигала и камења, као и металних стубова, што је довело до медицинског збрињавања Милоша Мишкова, Светлане Дојчиновић и Мише Батањца. Седамнаестог јула, [Стална радна група за безбедност новинара](#), која укључује представнике Независног удружења новинара Србије (НУНС) и Удружења новинара Србије (УНС), као и других медијских организација, те представнике Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова, пријавила је да је у периоду између седмог и 11. јула нападнуто 28 новинара.

Ово је потпуно непримерено. Новинари морају да имају слободу да извештавају о протестима и не треба да трпе претње ни од стране протестаната, ни од стране полицијских службеника. Одговорност полиције у овом контексту је двострука; да заштити новинаре од спољашњих претњи како би се обезбедило да могу да раде свој посао и да престане да напада новинаре, нарочито када се новинари јасно представе као представници медија. Ова дужност се не сме занемарити јер би то угрозило поверење јавности у посвећеност Владе слободи штампе и медија, те би такође одвратило новинаре и медијске раднике од извештавања у јавном интересу ако њихова сигурност и безбедност није загарантована.

Ми, доле потписане организације, апелујемо да се сви напади и претње новинарима детаљно истраже како би се обезбедило да починиоци насиља, укључујући и полицијске службенике и друге државне органе, буду позвани на одговорност. Тиме би се новинарима и јавности показало да нико није изнад закона. Поред тога, апелујемо да се уведу смислене промене како би се обезбедило да се оваква ситуација више не понови. Такве мере могу да укључују обуке за све постојеће и будуће полицијске службенике о слободи медија и заштити новинара и медијских радника у оквиру заштите људских права. Овај процес треба да укључује и подстиче бољу сарадњу и координацију између медијских организација и државних институција како би се обезбедило да све претње буду пријављене и истражене, као и да одговори државе на ситуације као што су протести укључују и заштиту новинара и медијских радника. Ове промене треба да буду подржане стварним ангажовањем у циљу јачања свих механизма владавине права у Србији у складу са међународним стандардима и принципима.

Било би нам драго када бисте одвојили време за виртуелни састанак на којем бисмо разговарали о овоме и пронашли начине да подржимо новинаре и медијске раднике у Србији,

те се радујемо свим побољшањима која ће обезбедити да слобода штампе и медија буде заштићена и поштована у држави.

С поштовањем,

ARTICLE 19

European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF)

European Federation of Journalists (EFJ)

Free Press Unlimited

Index on Censorship

International Press Institute (IPI)

Organized Crime and Corruption Reporting Project

Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa

PEN International

Reporters Without Borders (RSF)

Пслато у име **Media Freedom Rapid Response (MFRR)**, организације која прати, надгледа и реагује на повреде слобода штампе и медија у земљама чланицама ЕУ и земљама кандидатима. Овај пројекат пружа правну и практичну подршку, јавно заступање и информације за заштиту новинара и медијских радника. Организација MFRR је организована као конзорцијум који предводе European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF) у сарадњи са ARTICLE 19, European Federation of Journalists (EFJ), Free Press Unlimited (FPU), Institute for Applied Informatics at the University of Leipzig (InfAI), International Press Institute (IPI) и CCI/Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa (OBCТ). Пројекат суфинансира Европска комисија. www.mfrr.eu

 **MEDIA FREEDOM
RAPID RESPONSE**

